

Μηχανισμός Στήριξης Επιχειρηματικότητας

3^Η ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΓΚΥΡΙΑ, ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ
ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ**Ταυτότητα της Έρευνας**

Χρόνος διεξαγωγής: 12.2021 – 01.2022

Μεθοδολογία: Χρησιμοποιήθηκε δομημένο ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις: i) κλειστού τύπου ii) μίας απάντησης και iii) πολλαπλών επιλογών. Στις ερωτήσεις απάντησαν εκπρόσωποι των εταιρειών του δείγματος. Το ερωτηματολόγιο παρατίθεται στο Παράρτημα Β.

Μέθοδος συλλογής στοιχείων: Τηλεφωνική επικοινωνία ή αποστολή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) του διαδικτυακού συνδέσμου <https://forms.gle/vBhMsP33A3iEE6pN9> και ηλεκτρονική συμπλήρωση του ερωτηματολογίου στην ειδική πλατφόρμα.

Δείγμα: 300 επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Πειραιά .

Σκοπός: Η διερεύνηση της τρέχουσας συγκυρίας, τα προβλήματα και τις προσδοκίες των επιχειρήσεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σε μια δύσκολη χρονική περίοδο για την ελληνική οικονομία λόγω των επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης του COVID -19.

2. ΚΥΡΙΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Η παρούσα έρευνα παρακολούθησης της συγκυρίας εστιάζει στην ανάλυση των εκτιμήσεων και των προσδοκιών των επιχειρήσεων σχετικά με την πορεία της δραστηριότητας τους, **τόσο κατά το 4ο τρίμηνο του 2021 όσο και κατά το 1ο τρίμηνο του 2022.**

Στο πλαίσιο αυτό, η νέα έξαρση της πανδημίας Covid-19 δείχνει να έχει επηρεάσει ανάλογα τις εκτιμήσεις και τις προσδοκίες των επιχειρήσεων, οι οποίες σε γενικές γραμμές **αναδεικνύουν ένα αίσθημα απαισιοδοξίας.**

Ειδικότερα, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων στην έρευνα χαρακτηρίζει μειωμένη την επιχειρηματική τους δραστηριότητα **σε όρους αξίας πωλήσεων** το 4ο τρίμηνο του 2021, με συνέπεια το σχετικό ισοζύγιο απαντήσεων να διαμορφώνεται σε αρνητικά επίπεδα, όπως ακριβώς και οι προσδοκίες τους για το επόμενο τρίμηνο.

Σε αρνητικά επίπεδα διαμορφώνονται οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων αναφορικά με την πορεία της **εξαγωγικής τους δραστηριότητας** το τελευταίο τρίμηνο του 2021, με τον εξαγωγικό προσανατολισμό των επιχειρήσεων να εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα περιορισμένος. Αντίστοιχη εικόνα παρουσιάζουν και οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για το επόμενο τρίμηνο.

Η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων συνεχίζει να τηρεί ουδέτερη στάση αναφορικά με την **απασχόληση**, καθώς δήλωσαν ότι ο αριθμός των θέσεων απασχόλησης της επιχείρησής τους παρέμεινε σταθερός κατά το 4ο τρίμηνο του 2021. Αναφορικά με τις προσδοκίες του επόμενου τριμήνου, πολύ υψηλό διαμορφώνεται το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναμένουν ότι δε θα μεταβληθεί ο αριθμός των θέσεων απασχόλησης.

Αρκετά μετριοπαθείς χαρακτηρίζονται οι εκτιμήσεις και οι προσδοκίες των επιχειρήσεων σχετικά με το ύψος των **επενδυτικών τους δαπανών**, με την συντριπτική πλειοψηφία να επιλέγει την ουδέτερη απάντηση της «στασιμότητας» των επενδυτικών δαπανών τόσο για το τρέχον, όσο και για το επόμενο τρίμηνο. Επίσης, το ύψος των επενδυτικών δαπανών των επιχειρήσεων -ως ποσοστό επί του κύκλου εργασιών- χαρακτηρίζεται σχετικά περιορισμένο.

Αρκετά επιδεινωμένες χαρακτηρίζονται οι **συνθήκες ρευστότητας** για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων, για το τρέχον τρίμηνο με τα ισοζύγια απαντήσεων να διαμορφώνονται σε πιο αρνητικά επίπεδα συγκριτικά με τα αποτελέσματα των προηγούμενων ερευνών. Αναφορικά με τις προσδοκίες για το επόμενο τρίμηνο, αναμένεται ίδια εικόνα σύμφωνα με τις απαντήσεις των επιχειρήσεων.

Σχετικά με την **τιμολογιακή πολιτική** στην εγχώρια αγορά, αλλά και για τους πελάτες στο εξωτερικό, προκύπτει ότι πλέον υπάρχει τάση αύξησης των τιμών από τις επιχειρήσεις, τάση που αναμένεται να συνεχιστεί και το επόμενο τρίμηνο.

Σημαντικό ποσοστό επιχειρήσεων δήλωσε ότι το απαιτούμενο χρονικό διάστημα για την **είσπραξη των απαιτήσεων** τους και το χρονικό διάστημα για την **εξόφληση των υποχρεώσεων** παρουσίασε αύξηση το 4ο τρίμηνο. Ίδια εικόνα εμφανίζεται και για το επόμενο τρίμηνο και στους δυο δείκτες.

Αναφορικά με τον **βαθμό αισιοδοξίας** για το μέλλον των επιχειρήσεών τους, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων (55%) επέλεξε την επιλογή «Λίγο αισιόδοξος», ενώ το 39% επέλεξε την επιλογή «Αρκετά αισιόδοξος».

Παρόλο του έντονα ευμετάβλητου οικονομικού κλίματος, το 53,3% επιχειρήσεων του δείγματος δεν πραγματοποίησε **οργανωτικές και λειτουργικές αλλαγές** προκειμένου να ανταποκριθεί στις νέες

συνθήκες που δημιούργησε η πανδημία. Η αναστολή συμβάσεων εργασίας αποτελεί την πιο δημοφιλή πρακτική μεταξύ των συμμετεχόντων και ακολουθεί η εφαρμογή τηλεργασίας.

Όπως και στις προηγούμενες έρευνες η πλειοψηφία του δείγματος των επιχειρήσεων αξιοποίησε κάποιο από τα **μέτρα της πολιτείας** για την στήριξη των επιχειρήσεων απέναντι στις δυσμενείς συνθήκες που επέφερε η πανδημία με δημοφιλέστερη απάντηση την λήψη ενίσχυσης μέσω του προγράμματος Επιστρεπτέας Προκαταβολής.

Όσον αφορά τις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων σχετικά με την **πορεία του κλάδου** στον οποίο δραστηριοποιούνται, στο σύνολό τους εκτιμούν ότι ο κλάδος δραστηριοποίησής τους παρουσιάζει καθοδική πορεία, η οποία θα συνεχιστεί και το επόμενο τρίμηνο.

Τέλος, το κλίμα απαισιοδοξίας των επιχειρήσεων του δείγματος αναδεικνύουν και στην παρούσα έρευνα οι απαντήσεις αναφορικά με την εκτίμηση για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την **επιστροφή στα επίπεδα της οικονομίας πριν την πανδημία**, καθώς η σχετική πλειοψηφία θεωρεί ότι η επιστροφή στην «κανονικότητα» θα πραγματοποιηθεί σε 2 έτη.